

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ
СПРАВ**

**НАВЧАЛЬНО – НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА ТА
СОЦІАЛЬНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ**

КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СУЧАСНА МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Галузь знань D «Бізнес, адміністрування та право»

Спеціальність D4 «Публічне управління та адміністрування»

Освітній рівень другий (магістерський)

Освітньо-професійна програма «Публічне управління та адміністрування»

Шифр за ОПП: ОК 8

Мова навчання: українська

Кропивницький 2025

Розробник:

ЗОЗУЛЯ Євген, професор кафедри
державно-правових дисциплін ННІ права та соціального
менеджменту ДонДУВС, доктор юридичних наук, професор

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри державно-правових дисциплін ННІ права та соціального менеджменту ДонДУВС
Протокол № 1 від 01.09.2025 р.

Завідувач кафедри
державно-правових
дисциплін

Олена ОДІНЦОВА

Робочу програму погоджено з гарантом ОПП «Публічне управління та адміністрування»

Гарант ОПП
«01» 09. 2025 р.

Олена БУЛГАКОВА

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача

1. ВСТУП

1.1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
	заочна форма навчання
Мова навчання:	українська
Статус навчальної дисципліни:	обов'язкова
Кількість кредитів:	3
Загальна кількість годин:	90
Модулів:	1
Змістових модулів:	1
Рік підготовки:	1-й
Семестр:	2-й
Лекції:	6
Семінарські:	6
Практичні:	-
Самостійна робота:	78
Індивідуальні завдання (курсова робота):	не передбачено
Підсумковий семестровий контроль:	залік
Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:	1:9

1.2. Мета та завдання навчальної дисципліни:

Мета: формування у здобувачів освіти основи системного мислення, уявлення про методологію, методи наукових досліджень та інформаційні технології в галузі державного управління та вміння застосовувати набуті знання в ході виконання повноважень в системі публічного управління та адміністрування; розкриття сутності понять «наукове дослідження», «методологія наукового дослідження», «методи наукового дослідження», «система»; системного підходу;

змісту основних етапів наукового дослідження; переваг різних методів набуття первинної інформації, алгоритму її опрацювання та інтерпретації

Завдання дисципліни – набуття теоретичних знань з проблем наукових досліджень у публічному управлінні, розуміння сутності основних категорій і понять; сприяння розвитку професійної кваліфікації слухачів на підставі надання систематизованих знань щодо методології та методики наукових досліджень у публічному управлінні в системі органів державної влади та органів місцевого самоврядування; набуття знань методики аналізу державної політики та розуміння її значення для практики публічного управління; набуття навичок вільного користування первинними і додатковими джерелами інформації щодо аналізу та розробки державних програм у сфері публічного управління та адміністрування; ознайомлення слухачів із змістом основних етапів наукового дослідження; перевагами різних методів набуття первинної інформації, алгоритмом її опрацювання та інтерпретації; розширення уявлення слухачів щодо методології та методики наукових досліджень в системі публічного управління та адміністрування, використанні методів психологічного впливу в процесі практичної діяльності; навчання аналізувати і систематизувати власний практичний досвід публічного службовця і надавати рекомендації щодо удосконалення методології та методики наукових досліджень в системі публічного управління та адміністрування

1.3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна базується на вивченні дисципліни «Публічне управління та адміністрування». Компетентності, сформовані під час її вивчення, в подальшому будуть використовуватися під час опанування таких навчальних дисциплін: «Цифрова політика та електронне врядування», «Міське самоврядування і регіональне управління», «Управління публічними фінансами», виробнича та переддипломна практика, підготовка та захист магістерського кваліфікаційної роботи (постреквізити).

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

Результати навчання дисципліни	Програмні результати навчання						
	ПРН 1	ПРН 2	ПРН 4	ПРН 8	ПРН 9	ПРН 10	ПРН 12
Знати теоретичні та прикладні засади вироблення й аналізу публічної політики, основ та технологій прийняття управлінських рішень	+						
Розв'язувати складні задачі публічного управління та адміністрування, враховуючи вимоги законодавства, виявляти правові колізії та проблеми, розробляти проекти нормативно-правових актів для їх усунення		+					
Використовувати сучасні статистичні методи, моделі, цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання складних задач публічного управління та адміністрування			+				
Уміти здійснювати ефективну комунікацію, аргументувати свою позицію, використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у сфері публічного управління та адміністрування на засадах соціальної відповідальності, правових та етичних норм				+			
Спілкуватися іноземною мовою на професійну тематику, обговорювати проблеми публічного управління та результати досліджень					+		
Представляти органи публічного управління й інші організації публічної сфери та презентувати для фахівців і широкого загалу результати їх діяльності						+	
Планувати і здійснювати наукові та прикладні дослідження у сфері публічного управління та адміністрування, включаючи аналіз проблематики, постановку цілей і завдань, вибір та використання теоретичних та емпіричних методів дослідження, аналіз його результатів, формулювання обґрунтованих висновків							+

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Навантаження			
	заочна форма			
	усього	у тому числі		
		лекції	семінари	ср
Тема 1. Наука. Історія та основні етапи розвитку	6			6
Тема 2. Основи наукових досліджень	10	2		8
Тема 3. Проблематика наукових досліджень в публічному управлінні. Оцінка ефективності наукових досліджень	10		2	8
Тема 4. Інформаційна база наукового дослідження	10	2		8
Тема 5. Оприлюднення результатів наукових досліджень. Наукові публікації	10		2	8
Тема 6. Організація наукових досліджень	12	2		10
Тема 7. Методи наукових досліджень в системі публічного управління та громадських комунікацій	12		2	10
Тема 8. Моделювання в публічному управлінні	10			10
Тема 9. Метод експертних оцінок в публічному управлінні	10			10
Усього годин:	90	6	6	78

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Наука. Історія та основні етапи розвитку

Предмет і сутність науки. Етапи становлення і розвитку науки. Перша наукова революція (середина XVII – кінець XVIII ст.). Друга наукова революція (кінець XVIII ст. – середина XX ст.). Третя наукова революція (середина XX ст. по наш час). Види наукових досліджень. Наукові теорії. Класифікація наук. Місце та особливості науки публічного управління

Тема 2. Основи наукових досліджень

Методологія наукового дослідження. Методи наукового дослідження. Теоретичні методи наукового дослідження. Емпіричні методи наукового дослідження. Застосування в публічному управлінні. Категоріальний апарат наукового дослідження. Проведення наукового дослідження. Зв'язки в системі.

Тема 3. Проблематика наукових досліджень в публічному управлінні. Оцінка ефективності наукових досліджень

Специфіка наукового і повсякденного пізнання. Проблематика наукових досліджень та її специфіка в публічному управлінні. Науково-дослідна діяльність студентів. Вибір теми та реалізація наукового дослідження в галузі знань «Публічне управління». Оцінка ефективності наукового дослідження

Тема 4. Інформаційна база наукового дослідження

Наукова інформація та її роль у проведенні наукових досліджень. Джерела інформації та їх використання у науково-дослідній роботі. Особливості інформаційного пошуку при проведенні наукового дослідження. Традиційні варіанти інформаційного пошуку. Сучасні електронні пошукові системи. Основи інтернет-пошуку наукової інформації. Універсальна десяткова (УДК) і бібліотечно-бібліографічна класифікація (ББК). Техніка роботи зі спеціальною літературою.

Тема 5. Оприлюднення результатів наукових досліджень. Наукові публікації

Наукові публікації: поняття, різновиди, основні вимоги. Методика написання наукової статті. Наукова монографія. Тези наукової доповіді (повідомлення). Наукометричні бази даних та показники цитованості науковця. Академічна доброчесність.

Тема 6. Організація наукових досліджень

Загальні поняття про наукову діяльність. Інституції та їх повноваження в системі управління науковою та науково-технічною діяльністю в Україні. Повноваження Президента України. Повноваження Верховної Ради України. Повноваження Кабінету Міністрів України. Національна Рада України з питань розвитку науки і технологій. Організація науки в Україні. Національна академія наук України. Галузеві академії наук України. Міністерство освіти і науки

України. НАДУ і НАДС як організатори наукової й фахової діяльності в системі публічного управління

Суб'єкти наукової і науково-технічної діяльності. Походження понять наукових ступенів і вчених звань. Болонський процес. Кваліфікаційні рівні, наукові ступені та вчені звання. Система підготовки наукових і науково-педагогічних кадрів. Система оцінювання науковців. Фінансування наукових досліджень. Система грантів.

Тема 7. Методи наукових досліджень в системі публічного управління та громадських комунікацій

Об'єкт публічного управління як відкрита система. Аналіз зовнішнього і внутрішнього середовища об'єкта управління. Аналіз навколишнього середовища в публічному управлінні. Метод SWOT-аналізу. Метод профілю середовища. Аналіз цілей об'єкта управління. Побудова “дерева цілей”. Системний підхід у стратегічному управлінні об'єктом

Тема 8. Моделювання в публічному управлінні

Загальні відомості про моделювання систем. Інформаційно-аналітичне забезпечення публічного управління. Моделювання як метод дослідження у публічному управлінні. Структурно-функціональні моделі сталого розвитку регіонів.

Тема 9. Метод експертних оцінок в публічному управлінні

Сутність методу експертних оцінок. Основні поняття . Методи індивідуального і групового експертного оцінювання. Організація і проведення експертного опитування. Види експертних оцінок. Експертні дослідження в публічному управлінні.

5. ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

5.1. Методи навчання

Під час проведення навчальних занять можуть застосовуватися такі методи:

- словесні методи навчання;
- наочні методи навчання;
- практичні методи навчання;
- проблемно-пошукові методи навчання;
- активні методи навчання.

5.2. Порядок оцінювання результатів навчання

Оцінювання результатів навчання проводиться у формі заліку.

Підсумковий контроль у формі **заліку** здійснюється після проведення всіх видів навчальних занять, визначених робочою програмою навчальної дисципліни та не передбачає обов'язкової присутності на ньому здобувача вищої освіти.

Оцінювання здійснюється за результатами отриманих оцінок (накопичених балів) із аудиторної та самостійної робіт.

Результати навчання з аудиторної роботи обчислюються за таким алгоритмом:

- результат аудиторної роботи визначається, як середній бал помножений на коефіцієнт 16 та заокруглюється до цілого балу за математичними правилами (до 0,5 – до попереднього цілого числа, 0,5 і більше – до наступного цілого числа);

- середній бал дорівнює сумі усіх одержаних позитивних оцінок (накопичених балів) поділених на відповідну кількість, при цьому:

а. мінімальна кількість оцінок має складати не менше 1/3 (33 %) від загальної можливої кількості занять (семінарських, практичних) передбачених робочою навчальною програмою навчальної дисципліни. Якщо 1/3 (33 %) від кількості занять складає дробове число, то до розрахунку береться наступне ціле число;

б. якщо кількість отриманих оцінок менша за 1/3 (33 %), то кожна недостаюча оцінка враховується, як «нуль» балів;

в. кількість позитивних оцінок, які перевищують визначену мінімально-допустиму («додаткових») враховуються з коефіцієнтом 0,5, такий коефіцієнт застосовується з метою мотивування здобувачів вищої освіти до покращення результатів оцінювання за аудиторну роботу;

г. невідпрацьовані «незадовільні» оцінки та пропущені заняття враховуються як «нуль» балів;

д. відпрацьовання усіх «незадовільних» оцінок та пропущених занять не є обов'язковим.

У випадку, якщо за результатами оцінювання аудиторної роботи сума накопичувальних балів перевищує 80, то здобувачу вищої освіти нараховується максимально допустимий результат – 80 балів.

Формула розрахунку:

$$РАР = \frac{СОБ}{МКО + КДО*0,5 + КНО} * 16, \text{ де}$$

- РАР – результат аудиторної роботи;
- СОБ – сума отриманих оцінок у балах;
- МКО – мінімальна кількість оцінок (1/3 (33 %) від кількості семінарських, практичних занять передбачених робочою програмою навчальної дисципліни). При цьому, якщо МКО складає дробове число, то до розрахунку береться наступне ціле число;

- КДО – кількість «додаткових» оцінок – оцінок, що перевищують МКО;
- КНО – кількість невідпрацьованих «незадовільних» оцінок та невідпрацьованих пропущених занять.

Загальна кількість балів за самостійну роботу визначається, як сума отриманих балів за виконання видів робіт, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни.

Підсумкова кількість балів отриманих під час складання заліку визначається, як сума отриманих оцінок (накопичених балів) за аудиторну (максимум 80 балів) та самостійну роботу (максимум 20 балів).

Поточний контроль		Підсумковий контроль
Аудиторна робота (РАР) (семінарські/практичні заняття та контрольні заходи)	Самостійна робота (РСР)	ЗАЛІК
≤ 80	≤20	
≤ 100		
Підсумкова кількість балів ПК = РАР+РСР ≤ 100		

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

Сума балів	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані лише з незначною кількістю помилок
82–89	Добре	B	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані вище середнього рівня з кількома помилками
75–81		C	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані вірно з певною кількістю суттєвих помилок
67–74	Задовільно	D	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані непогано, але зі значною кількістю недоліків

60–66		E	Кредит зараховано. Виконання контрольних заходів задовольняє мінімальним критеріям
35–59	Незадовільно	FX	Кредит не зараховано. Здобувачу/здобувачці вищої освіти надається можливість скласти оговорені контрольні заходи для поліпшення підсумкової оцінки
1-34		F	Кредит не зараховано. Здобувач/здобувачка вищої освіти повинен/повинна повторно освоювати навчальний матеріал дисципліни (модуля)

6. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Данильян О. Г. Методологія наукових досліджень : підручник / О. Г. Данильян, О. П. Дзьобань. Харків : Право, 2019. 368 с. URL: https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/SENMK/OMND.pdf
2. Розбудова публічного управління та адміністрування: вимоги часу [Текст] : кол. монографія / за заг. ред. І. І. Савенко, О. В. Ніколюк, Н. М. Корсікової; Одес. нац. акад. харч. технологій. Одеса : Друк Південь, Сімекс-прінт, 2021. 324 с. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentView;jsessionid=EC48D5A79F4246D39D2AC7C747F53582?docid=OdONANT.1555255&field=0>
3. Савицька Л. А., Городецька О. С., Колесник І. С., Добровольська Н. В. Методологія та організація наукових досліджень : електронний навчальний посібник. — Вінниця : ВНТУ, 2023. — 143 с. — URL: https://pdf.lib.vntu.edu.ua/books/2023/Savytska_2023_143.pdf
4. Медвідь В. Ю., Данько Ю. І., Коблянська І. І. Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях) : навч. посібник. — Суми : СНАУ, 2020. — 220 с. — ISBN 978-966-680-944-8 — URL: https://agro.snau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/20201113_100711.pdf

Допоміжна література

1. Бобровський О. Моделювання і реалізація технологічних засад розвитку публічного управління в територіальних громадах. *Аспекти публічного управління*. Том 8 № 6. 2020. С. 178 – 191.
2. Крушельницька Т. А. Структурно-функціональна модель регіонального системного утворення в методології дослідження публічного управління. *Публічне управління та митне адміністрування*. 2020. № 3 (26). С. 10 – 16.
3. Бурик З. М. Експертні дослідження в публічному управлінні. *Наукові перспективи*. 2021. № 9 (15). С. 21 -29.
4. Мельник Б.Б. Роль експертного знання під час прийняття управлінських рішень в публічному управлінні. *Публічне управління і адміністрування в Україні*. 2018. Вип. 5. С.64-69.
5. Ужгородський національний університет. Староста В. І. Методологія наукових досліджень : навчально-методичний посібник для самостійної роботи. — Ужгород : УжНУ, 2023 — 2-ге видання, доповнене.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Національна бібліотека Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Законодавство України. URL: <http://www.rada.kiev.ua/> –
3. Інформаційно-телекомунікаційна система «МІА:Освіта». URL: <https://osvita.dnuvs.ukr.education/md/course/view.php?id=14>
4. Офіційний портал Верховної Ради України. URL: <https://www.rada.gov.ua/>
5. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL:

<https://www.kmu.gov.ua/>

6. Офіційне інтернет-представництво Президента України. URL: <https://www.president.gov.ua/>

7. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України: <http://mon.gov.ua/>

8. Офіційний сайт Державної служби статистики України: www.ukrstat.gov.ua.

9. Бібліотеки в Україні: [http:// www.library.univ.kiev.ua/ukr/res/resour.php3](http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/res/resour.php3).